

Kodex chování Dodavatele

Skupina společností PRECIOSA a všechny společnosti patřící do skupiny PRECIOSA (dále společně jen „**PRECIOSA**“) prosazují morální a etické hodnoty ve svých řídicích postupech a ve své každodenní praxi a zavazují se dodržovat všechny platné zákony, předpisy a národní a mezinárodní úmluvy spolu s nejlepšími osvědčenými postupy, zejména pokud jde o pracovní standardy a sociální odpovědnost, ochranu životního prostředí a obchodní etiku a integritu.

PRECIOSA očekává, že všichni její obchodní partneři, dodavatelé zboží, poskytovatelé služeb, prodejci, pronajímatelé, distributoři spolu se svými zaměstnanci, zástupci, dodavateli a subdodavateli (dále společně jen „**Dodavatelé**“) přijmou a budou se řídit stejnou filozofií při řízení svých podniků.

V tomto smyslu PRECIOSA hodlá spolupracovat pouze s Dodavateli, kteří souhlasí s dodržováním tohoto Kodexu chování Dodavatele (dále jen „**Kodex**“) a kteří zajišťují jeho dodržování v celém svém dodavatelském řetězci. Pokud však národní nebo jiné platné zákony a/nebo vlastní etický kodex nebo kodex chování (nebo podobný dokument) Dodavatele upravuje příslušnou problematiku přísněji, použije se norma přísnější.

Shora popsaný přístup zajišťuje, že jakýkoli produkt vyrobený a/nebo dodaný PRECIOSOU je vytvořen při respektování práv zaměstnanců a lidských práv, při minimalizaci dopadu na životní prostředí a v rámci transparentních a loajálních obchodních vztahů.

V případě, že Dodavatel nedodržuje tento Kodex vyhrazuje si PRECIOSA právo vyžadovat nápravu zjištěných nedostatků, právo pozastavit nákupy od Dodavatele, právo odmítnout dodávky a právo vrátit jakékoliv zboží, a to dokud nebudou neshody odstraněny. PRECIOSA se může rovněž rozhodnout ukončit obchodní vztah s Dodavatelem, a to vedle jakýchkoli jiných opravných prostředků nebo jiných svých práv.

1. Pracovní standardy a sociální odpovědnost

PRECIOSA od Dodavatelů očekává, že budou při své činnosti prokazovat příkladnou sociální odpovědnost a že budou při své činnosti plně respektovat lidská práva a práva zaměstnanců. Toto zahrnuje zejména dodržování zásad stanovených ve Všeobecné deklaraci lidských práv, v

PRECIOSA

úmluvách Mezinárodní organizace práce a v principech strategické iniciativy OSN Global Compact.

Zákaz dětské práce

Práce dětí mladších 15 let nebo před ukončením povinné školní docházky je zakázána. V zemích, kde místní zákony vyžadují vyšší věk pro dětskou práci, platí tento vyšší věk. Zaměstnanci mladší 18 let nesmějí pracovat přesčas, vykonávat rizikové práce nebo pracovat v nočních směnách.

Zákaz nelegální práce a obchodování s lidmi

PRECIOSA ve svém dodavatelském řetězci přísně zakazuje obchodování s lidmi a jakoukoli formu zneužívající nebo nelegální práce (včetně práce ve vězení anebo práce vykonávané pod hrozbou trestu). Dodavatelům je zakázáno podílet se na jakékoli formě nucené práce, otroctví, nevolnictví nebo obchodování s lidmi. To zahrnuje také zadržování dokladů totožnosti nebo pracovních povolení, vyžadování složení kaucí od zaměstnanců nebo používání jakýchkoli jiných donucovacích prostředků. Všichni zaměstnanci musí mít možnost svobodně přijmout nebo ukončit své zaměstnání podle své vůle a Dodavatelé musí vždy respektovat svobodu pohybu zaměstnanců. Dodavatelé nesmějí nutit zaměstnance k výkonu práce za účelem splacení dluhu, ať už vůči Dodavateli nebo třetí straně. Dodavatelé musí dodržovat všechny platné zákony a předpisy týkající se prevence nelegální, nezákonné a nepřiznané práce.

Zákaz obtěžování a zneužívání

Dodavatelé jsou povinni jednat se svými zaměstnanci s respektem a úctou. Dodavatelé se musí vyvarovat a předcházet jakémukoli jednání nebo postupům, které vedou k tělesným trestům, fyzickému, sexuálnímu, verbálnímu nebo psychickému obtěžování nebo jakékoli jiné formě zneužívání.

Zákaz diskriminace

PRECIOSA požaduje, aby Dodavatelé zajistili rovné, spravedlivé a čestné zacházení se všemi zaměstnanci. Dodavatelé se musí zdržet jakékoli formy diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu (skutečného nebo domnělého), náboženství, věku, zdravotního stavu nebo postižení, sexuální orientace, politických názorů, členství v odborech, národnosti, genderové identity, fyzického vzhledu, rodového nebo sociálního původu, a to zejména v oblastech odměňování, přijímání zaměstnanců, možností školení, kariérního postupu, ochrany mateřství, kázeňských postihů a propouštění.

PRECIOSA

Spravedlivé mzdy a benefity

Dodavatelé jsou povinni vyplácet odpovídající mzdy, v zákonné měně, přímo zaměstnancům, včas a pravidelně, nejméně jednou měsíčně. Dodavatelé musí zaměstnancům kompenzovat přesčasy v zákonem stanovené výši a plnit všechny zákonné povinnosti týkající se odměňování práce. Pokud v zemi, kde je práce vykonávána, neexistuje zákonná minimální mzda nebo sazba za práci přesčas, musí Dodavatelé zajistit, aby mzda odpovídala alespoň průměrné minimální mzdě v daném odvětví a aby přesčasy byly propláceny v obvyklé hodinové sazbě. Mzda musí být dostatečná k pokrytí základních potřeb a musí umožňovat i jisté libovolné výdaje. Srážky ze mzdy musí být prováděny pouze v případech, kdy je to povoleno vnitrostátními právními předpisy nebo s plným souhlasem a vědomím zaměstnanců. Srážky ze mzdy nemohou být nikdy používány jako forma disciplinárního postihu. Zaměstnanci musí dostat jasné a transparentní informace o pracovní době, mzdových podmínkách a výpočtu zákonných srážek (např. příspěvků na sociální zabezpečení). Dodavatelé musí všem zaměstnancům poskytovat veškeré výhody podle platných zákonů, vyšších kolektivních smluv, podnikových kolektivních smluv a dalších relevantních individuálních nebo kolektivních dohod. Zaměstnanci se stejnými zkušenostmi, výkonem a kvalifikací musí dostávat stejnou mzdu za stejnou práci. Všichni zaměstnanci musí mít plnou a neomezenou možnost dohledu nad svými výdělky.

Pracovní doba

Dodavatelé jsou povinni dodržovat všechny místní zákony a předpisy týkající se pracovní doby a jejího rozvrhu. Celkový počet odpracovaných hodin za den a za týden, včetně přesčasů, musí odpovídat zákonným limitům (a v žádném případě nesmí překročit maximální limity stanovené mezinárodně platnými standardy, jako jsou standardy Mezinárodní organizace práce). Dodavatelům je zakázáno vynucovat přesčasovou práci v nadměrném rozsahu. Dodavatelé musí rovněž dodržovat všechny místní zákony týkající se povinných dnů odpočinku, přestávek a placených svátků. Zaměstnanci mají nárok alespoň na minimální počet dnů volna požadovaný zákonem a musí mít alespoň jeden den volna v každém sedmidenním období.

Svoboda sdružování a projevu

PRECIOSA očekává, že Dodavatelé budou respektovat a prosazovat práva zaměstnanců zapojit se do kolektivního vyjednávání a založit si odborovou organizaci podle vlastního výběru nebo se účastnit její činnosti, aniž by jim hrozily jakékoli sankce, diskriminace nebo pronásledování. V relevantních případech musí Dodavatelé poskytnout zástupcům zaměstnanců nezbytné prostředky k výkonu jejich práv. Jakákoli forma zastrašování, vyhrožování nebo diskriminace namířená vůči

PRECIOSA

zástupcům zaměstnanců je přísně zakázána. Všichni zaměstnanci musí mít právo vyjádřit svůj názor na své pracovní podmínky, a to jak individuálně, tak kolektivně spolu s dalšími zaměstnanci.

Zajištění zdraví a bezpečnosti

Musí být zajištěno bezpečné, zdravé a hygienicky nezávadné pracovní prostředí, a to s přihlédnutím k aktuálním znalostem v daném odvětví a ke všem specifickým rizikům vyskytujícím se u Dodavatele.

Dodavatel musí zajistit bezpečné pracovní prostředí pro své zaměstnance tak, aby se předešlo nehodám nebo úrazům souvisejícím s prací nebo vzniklým při práci. Za tímto účelem se Dodavatel zavazuje kontrolovat a udržovat svá zařízení a stroje v dobrém stavu a poskytovat svým zaměstnancům vybavení odpovídající normám v příslušném odvětví. Dodavatel rovněž zavede systémy pro identifikaci, prevenci nebo zneškodňování jakýchkoli zdravotních a bezpečnostních rizik při současném dodržování všech platných zákonů a předpisů.

Musí být přijata veškerá nezbytná opatření k tomu, aby se předcházelo nehodám a úrazům souvisejícím s prací nebo vzniklým v jejím průběhu, a to posouzením a minimalizací příčin nebezpečí, která jsou vlastní pracovnímu prostředí. Dodavatel musí přijmout zejména následující opatření:

- na pracovišti musí být k dispozici pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zaměstnanci o nich musí být široce informováni. Zaměstnanci musí být pravidelně a prokazatelně školeni o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci;
- zaměstnanci musí být vybaveni ochrannými pomůckami odpovídajícími jejich činnosti;
- zaměstnanci nesmí být na pracovišti uzamčeni a musí být zajištěny odpovídající únikové cesty;
- musí být zajištěn bezplatný přístup k čistým toaletám a pitné vodě a v případě potřeby i k sanitárním zařízením pro skladování potravin;
- Dodavatel je odpovědný za to, že bude udržovat pracovní prostředí bez alkoholu a drog s tím, že musí přijmout příslušná opatření proti zaměstnancům, kteří při práci užívají alkohol, drogy anebo nepovolené látky nebo jsou pod jejich vlivem;
- Dodavatel musí svěřit odpovědnost za bezpečnost a ochranu zdraví co nej kvalifikovanějšímu internímu oddělení, například jmenovat "manažera bezpečnosti a ochrany zdraví" s výkonnou pravomocí.

PRECIOSA

Podobné principy by měly být uplatňovány i na ubytování zaměstnanců, pokud jej Dodavatelé poskytují.

2. Ochrana životního prostředí

Odpovědné chování k životnímu prostředí je nedílnou součástí strategie PRECIOSY. PRECIOSA přijímá konkrétní opatření na ochranu životního prostředí a od svých Dodavatelů očekává, že tito zajistí dodržování nejlepších ověřených environmentálních postupů v celém dodavatelském řetězci.

PRECIOSA požaduje, aby její Dodavatelé sdíleli tento přístup, a podporuje je v tom, aby podnikali kroky vedoucí ke snížení dopadu jejich činnosti na životní prostředí, zejména používáním "zelených" technologií.

Dodavatelé se zavazují sdílet s PRECIOSOU environmentální data, budou-li k tomu vyzváni.

PRECIOSA požaduje, aby Dodavatelé dodržovali všechny příslušné místní a mezinárodní zákony, předpisy a profesní normy týkající se životního prostředí, aby získali všechna potřebná povolení týkající se životního prostředí a aby prokázali účinné uplatňování následujících postupů:

Výrobní zařízení a pracoviště

- zavedení systému environmentálního řízení (např. certifikace ISO 14001);
- zlepšování environmentální úrovně svých zařízení a výrobních procesů, zejména prostřednictvím účinného nakládání s odpady, eliminace znečištění ovzduší, vody a půdy, snižování emisí skleníkových plynů zaměřením se na využívání obnovitelných zdrojů energie a snižování spotřeby vody a energie;
- zajištění toho, aby zaměstnanci, jejichž činnost má přímý dopad na životní prostředí, byli řádně vyškoleni, kvalifikováni a měli k dispozici potřebné prostředky k účinnému plnění svých povinností v souladu s těmito environmentálními závazky;

Suroviny a produkty

- využívání environmentálně nejodpovědnějších alternativ (certifikované materiály, recyklované materiály, materiály pocházející z regenerativních zemědělských postupů atd.), pokud jsou přiměřeně dostupné;

PRECIOSA

- zajištění bezpečného nakládání s chemickými látkami a shody výrobků a surovin s platnými národními a mezinárodními předpisy a nejlepšími profesionálními standardy, včetně předpisů REACH, 3TG a dalšími;
- přijímání opatření k zachování biologické rozmanitosti a zajištění souladu s příslušnými mezinárodními normami a předpisy v oblasti životního prostředí, jako je CITES;
- zaručení dohledatelnosti a sdílení informací o původu surovin a zajištění souladu materiálů a použitých látek s příslušnými předpisy;

3. Obchodní etika a integrita

PRECIOSA vyžaduje od svých Dodavatelů nejvyšší možné standardy integrity při jejich podnikání. PRECIOSA očekává, že Dodavatelé budou při svém podnikání plně dodržovat všechny příslušné místní, národní a mezinárodní zákony a předpisy, zejména v následujících oblastech: boj proti korupci a praní špinavých peněz, spravedlivá hospodářská soutěž a ochrana osobních údajů.

Zákaz všech forem korupce

PRECIOSA uplatňuje přísnou politiku (nulové tolerance) proti korupci a ovlivňování. PRECIOSA očekává, že její Dodavatelé v rámci své činnosti zavedou účinná opatření k prevenci, odhalování a řešení jakéhokoli přímého nebo nepřímého korupčního jednání nebo „obchodování s vlivem“. To zahrnuje také zákaz poskytování jakýchkoli výhod veřejným činitelům.

Dárky a pozvánky

Dary nebo pozvání lze považovat za přijatelná gesta dobré vůle v obchodních vztazích, pokud jsou rozsahem a hodnotou přiměřené, jsou poskytovány otevřeně a transparentně, jsou povoleny platnými zákony a předpisy, jsou vhodné v regionu, kde jsou poskytovány, jsou určeny k vyjádření úcty nebo vděčnosti a nejsou nabízeny s očekáváním jakékoli protislužby. Jakékoli jiné dary, pozvánky a podobně jsou nepřijatelné bez ohledu na to, zda jsou poskytovány zástupcům společnosti PRECIOSA nebo třetím osobám, a bez ohledu na to, zda porušují protikorupční pravidla a předpisy, či nikoli.

Prevence praní špinavých peněz

Dodavatelé musí zavést účinné kontrolní mechanismy k tomu, aby zabránili praní špinavých peněz při své činnosti. Dodavatelé musí zajistit transparentnost všech finančních transakcí a hlásit jakékoli podezřelé aktivity příslušným orgánům.

PRECIOSA

Prevence střetu zájmů

PRECIOSA požaduje, aby její Dodavatelé aktivně eliminovali veškeré situace, které by mohly vést ke skutečnému, domnělému nebo potenciálnímu střetu zájmů v rámci jejich obchodních vztahů s PRECIOSOU.

Poctivé podnikání, reklama a hospodářská soutěž

Dodavatelé musí dodržovat zásady poctivého podnikání, reklamy a hospodářské soutěže. Musí se zdržet klamavých, zavádějících nebo nekalých praktik a musí soutěžit čestně a eticky. Dodavatelé musí dodržovat antimonopolní zákony a vyvarovat se jakýchkoli činností, které omezují volnou hospodářskou soutěž.

Důvěrnost a ochrana osobních údajů

Dodavatelé přijmou veškerá nezbytná opatření k zajištění důvěrnosti obchodního tajemství a jiných neveřejných informací, které získají během obchodního vztahu s PRECIOSOU. Dodavatelé musí zajistit důvěrnost a bezpečnost všech osobních údajů, s nimiž nakládají, a dodržovat všechny zákony a předpisy na ochranu údajů.

Obchodní omezení a kontroly exportu a importu

PRECIOSA od svých Dodavatelů očekává, že budou dodržovat všechna platná mezinárodní obchodní omezení a hospodářské a obchodní sankce, včetně všech aktualizací těchto opatření, jakož i všechny příslušné zákony a předpisy týkající se kontroly vývozu a dovozu.

Konfliktní minerály

Dodavatelé musí zajistit, aby jejich výrobky neobsahovaly konfliktní minerály, které přímo či nepřímo financují ozbrojené skupiny nebo přispívají k porušování lidských práv. Dodavatelé musí s náležitou péčí zjišťovat řetězec původu těchto nerostů a na vyžádání poskytnout příslušné informace PRECIOSE.

Ochrana majetku a práv duševního vlastnictví

Dodavatelé musí přijmout veškerá opatření nezbytná k ochraně majetku a aktiv PRECIOSY. Dodavatelé musí respektovat a chránit image značky PRECIOSA, ochranných známek PRECIOSA a ostatních práv duševního vlastnictví PRECIOSY. Základní zásady používání značky PRECIOSA a ochranných známek PRECIOSA jsou obsaženy v příslušných pokynech vydaných

PRECIOSA

PRECIOSOU. Dodavatelé také musí vždy respektovat práva duševního vlastnictví jiných osob a subjektů.

Transparentnost

Dodavatelé jsou povinni poskytovat PRECIOSE jasné a přesné informace o procesech, které používají, o zdrojích, které využívají, o svých výrobních zařízeních a o vlastnostech výrobků nebo služeb, které PRECIOSE dodávají. Dodavatelé se musí vždy zdržet uvádění jakýchkoliv zavádějících tvrzení.

4. Stížnosti a kontrolní mechanismus

Stížnosti

Dodavatelé jsou povinni zavést interní postupy anebo mechanismy, které umožní zaměstnancům, zástupcům a subdodavatelům nahlásit výhrady týkající se záležitostí, na které se vztahuje tento Kodex, bez obav z odvetných opatření nebo negativních důsledků.

Dodavatelé, kteří se dozvědí o porušení (nebo potenciálním porušení) tohoto Kodexu, jsou rovněž vybízeni, aby své podněty hlásili kontaktní osobě (osobám) v PRECIOSE.

Kontrolní mechanismus

PRECIOSA od svých Dodavatelů požaduje, aby zásady obsažené v tomto Kodexu začlenili do svých každodenních podnikatelských aktivit. Dodavatelé jsou povinni seznámit s obsahem tohoto Kodexu své zaměstnance, zástupce a subdodavatele a zajistit jeho dodržování.

PRECIOSA má právo ověřit, zda Dodavatelé dodržují zásady stanovené v tomto Kodexu. Toto ověření může provádět sama PRECIOSA nebo oprávnění auditoři třetích stran.

Dodavatelé jsou povinni na požádání předložit dokumentaci nebo informace, které prokazují důsledné dodržování tohoto Kodexu.

Dodavatelé jsou povinni odstranit veškeré zjištěné nedostatky při uplatňování Kodexu.

